

MODÜL

05

Yolcu Taşıma Kuralları

Yolcuyu güvenli bindirip indirmek; bilet, bagaj, evcil hayvan, engelli ve çocuk yolcu kurallarını 2026 mevzuatıyla uygulamak.

7 konu slaytı • 1 soru

Yolcuyu Bindirme ve İndirme

Kaynak: 2918 s. KTK md. 60-64 · Karayolları Trafik Yönetmeliği

Bilet, Açık Bilet ve Yolcu Listesi

Yolcu bileti / e-bilet

Biletsiz yolcu taşınmaz. Her yolcuya ayrı bilet kesilir; bir koltuk aynı sefer için iki kişiye satılamaz. E-bilet, elektronik ortamda düzenlenip saklanan bilettir.

İade ve açık bilet (2026)

Kalkışa 12 saat kalana kadar başvuran yolcuya bilet ücretinin tamamı iade edilir. Sefer başlayıncaya kadar başvurana açık bilet verilir.

U-ETDS yolcu listesi

Plaka, araç takip, şoför ve yolcu bilgileri U-ETDS'ye işlenir. Tarifeli seferde sefer başlayana kadar, arızı, grup ve mekik seferde en geç 1 saat önce (havalimanından başlayan seferde 2 saat).

ÖRNEK Yolcu biletini telefonda SMS ile gösteriyor. Muavin, koltuk numarasını e-yolcu listesiyle eşleştirip yolcuyla 23 numaraya oturtuyor.

ÖRNEK İzmir-Ankara bileti 23:00 kalkışlı. Yolcu 10:30'da iptal ederse tam iade alır. 18:00'de vazgeçerse para iadesi yoktur, ama açık bilet alır.

ÖRNEK Bursa-Eskişehir seferinde bir yolcu İnegöl'de iniyor. Firma bunu en geç 30 dakika içinde sisteme işlemek zorunda.

Kaynak: Karayolu Taşıma Yön. md. 36, 40 · RG 15.05.2025/32901, 16.05.2026/33255

Bagaj: 30 kg Kuralı

KURAL / KAVRAM

Yolcunun 30 kg'a kadar bagajı ücretsiz taşınır. Her parçaya iki parçalı etiket takılır: Bir parçası bagaja, diğeri bilete yapıştırılır ve bilgiler elektronik olarak eşleştirilir. Etiketsiz bagaj, yolcusu araçta olmayan eşya ve kargo taşınmaz.

ÖRNEK OLAY

İzmir-Ankara, 38 kg bagajlı yolcu

Yolcu biri 23, diğeri 15 kg iki valizle geliyor. İlk 30 kg ücretsizdir; 8 kg için firma kendi tarifesiyle ücret isteyebilir, yer yoksa reddedebilir. İki valize ayrı etiket takılır. Yolcunun yeğeni üçüncü bir koli getirip otobüse binmezse koli alınmaz, çünkü yolcusu olmayan eşya taşınamaz.

Akılda tut: Bagaj, aracın izin verilen azami yüklü ağırlığını aşamaz. Yanıcı, patlayıcı ve zehirli eşya bagaj bölümünde de taşınamaz.

Evcil Hayvanla Yolculuk

KURAL / KAVRAM

Aşı karnesi olan kedi, köpek (tehlikeli olanlar hariç) ve kafes kuşları, özel kafesleri kilitli olmak şartıyla bagaj bölümünde ya da sahibinin kucağında veya koltuğunun önünde taşınabilir. Gerekirse yolcusuz, sadece evcil hayvan için özel sefer düzenlenebilir.

ÖRNEK OLAY

Eskişehir-İstanbul, kafesli kedi

Yolcu 5 kg'lık kedisiyle ve aşı karnesiyle geliyor. Kedi kilitli, havalandırmalı bir kafeste. Muavin karneyi kontrol ediyor; kafes yolcunun ayak boşluğuna konuyor ve kapağı yolculuk boyunca açılmıyor. Kafessiz, çantada getirilen bir köpek ise kabul edilmez.

Akılda tut: Kafes kilitli, karne yanında. Hayvan seyir boyunca kafesten çıkarılmaz.

Kaynak: Karayolu Taşıma Yönetmeliği md. 38 (Ocak 2020 değişikliği)

Değerlendirme sorusu 16

İzmir-Ankara seferinde 38 kg bagajı olan yolcu için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A

Bagajın tamamı ücretsiz taşınmak zorundadır

B

İlk 30 kg ücretsizdir, her parça ayrı etiketlenip biletle eşleştirilir

C

Fazla bagaj yolcu salonundaki koridora konabilir

D

Bagaj etiketlenmeden de yüklenebilir, yeter ki yolcu araçta olsun

Cevap B. KTY md. 38: 30 kg'a kadar bagaj ücretsizdir. Her parça iki parçalı etiketle bilete bağlanır. Eşya yalnızca bagaj bölümünde taşınır, etiketsiz bagaj taşınmaz.

Engelli Yolcunun Hakları

72 saatte çözüm

Araç erişilebilir değilse, taşımacı engelli yolcunun talebini en geç 72 saat içinde karşılar. Aktarma cihazı talebi bilete ve SMS'e yazılır.

Ücretsiz destek

Erişilebilirlik hizmetleri için ek ücret alınmaz. Aktarma cihazı sefer boyunca araçta kalır.

Yakın koltuk

Tekerlekli sandalyeye en yakın koltuk yolcuya ayrılır ve yolcu bu konuda bilgilendirilir.

Eğitimli personel

Şoför ve muavin, engelli yolcuya yardım konusunda eğitilmiş olmalıdır. Bilet gişesinde görüntülü işaret dili hizmeti sunulur.

Kaynak: Erişilebilirlik Yönetmeliği (RG 13.01.2017/29947) md. 7, 12

Seyir Boyunca Otobüs İçi Kurallar

Konu	Kural
Emniyet kemeri	Tüm yolcular takar; takılmadan araç hareket etmez
Ayakta yolcu	Ruhsattaki koltuk sayısından fazla yolcu alınmaz
Sigara	Araçta tütün ürünü içilmez, şoför ve muavin dahil
İkram	Ambalajlı, tarihi geçmemiş, gıda mevzuatına uygun
Şoför	Uzun sohbet etmez, seyirde ekran ve sesle uğraşmaz
Yolcu davranışı	Güvenliği ve diğer yolcuları bozan davranış yasaktır

Kemer yükümlülüğü 2022'den beri açık: Sürücü ve yolcular koruyucu tertibatı takmadan araç karayolunda seyredemez.

Kaynak: KTK md. 78 · Trafik Yön. md. 150 (2022) · 4207 s. Kanun md. 2 · KTY

Çocuk Yolcular

KURAL / KAVRAM

Minibüs ve şehirlerarası otobüslerde koltuk sayısının en az onda biri kadar çocuk bağlama sistemi, taksilerde en az bir tane bulunmalı. Otomobilde boyu 150 cm'den kısa ve 36 kg'dan hafif çocuk, kilosuna uygun çocuk koltuğunda taşınır.

ÖRNEK OLAY

Trabzon-Rize, 4 ve 9 yaşında iki kardeş

46 koltuklu otobüste en az 5 çocuk bağlama sistemi var. Muavin, 4 yaşındaki çocuğa annenin kucağı yerine çocuk bağlama sistemli koltuğu ayarlıyor. 9 yaşındaki çocuğun kemerini, omuz kayışı boynuna değil omzuna gelecek şekilde düzeltiyor.

Akılda tut: Kucakta çocuk, kemersiz yolcudur. Ani frende kucaktaki çocuk tutulamaz.

Kaynak: Karayolları Trafik Yönetmeliği md. 150 (16.08.2022 değişikliği)